

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

M. GRIJSPEERDT. — Over de aangifte van erfenis in geval van onteigening.

RECHTSPRAAK.

Beroepshof Brussel, 6° K. — 8 Jan. 1932. — *Bevoegdheid. — Doktersrekeningen. — Beursverhandelingen.*

Boetraffelijke Rechtb. Antwerpen, 8° K. — 17 Febr. 1932. — *Dodelijk ongeval. — Schadevergoeding. — Pensioenkas gemeentebestuur. — Tusschenkomst.*

Burgerlijke Rechtb. Dendermonde. — 5 Febr. 1932. — *Echtscheiding. — Eereloon verdediger. — Invordering*

laatsen gemeenschap. — Voorschot gerechtskosten. — Onrechtstreckache vordering.

Koop handelsrechtbank Brugge. — Kortgeding, 18 April 1931. — *Uitbetalingsmandaat op consignatiekas. — Art. 480 der faillietwet.*

Burgerlijke Rechtb. Antwerpen, 3° Kamer. — 17 Febr. 1932. — *Beslag onder derden. — Onbevoegdheid van den handelsrechter. — Nietigheid.*

WETGEVING.

RECHTERLIJK LEVEN.

Over de aangifte van Erfenis in geval van Onteigening ten algemeenen nutte, voor het overlijden begonnen, maar slechts daarna vereffend.

In zake van onteigening ten algemeenen nutte, draagt het vonnis dat de formaliteiten vervuld verklaart, het eigendom over aan het openbaar beheer.

Vanaf den datum van dit vonnis is het onroerend goed uit den erfboedel van den decujus gegaan, en vervangen geworden, door het recht op de betaling eener vergoeding, vóór de inbezitneming door de onteigenende macht.

Bij het overlijden bevindt zich het onroerend goed, niet meer in de nalatenschap maar slechts een recht op vergoeding t. t. z. een schuldvordering.

Door de wijzigingen van de wet op de erfenisrechten, is het nutteloos geworden op te zoeken of deze schuldvordering van onroerenden of roerenden aard is.

De vraag blijft enkel: welke schuldvordering moet er in het actief der nalatenschap aangegeven worden?

Het is natuurlijk niet het door de deskundigen voorgestelde bedrag, maar wel het door de rechtbank vastgestelde cijfer, dat in de verklaring moet opgenomen worden, vermits de nalatenschap haar erfboedel met het werkelijk door den onteigenaar betaalde bedrag heeft vermeerderd.

Er schijnt mij dus niet de minste twijfel te bestaan voor de hoofdvergoeding; deze moet in haar geheel aangegeven worden.

Maar quid voor wat men noemt: de bijkomende vergoeding voor kosten van wederbelegging en verwijlintresten?

Deze kosten, bestaan uit 2 factoren: a) de verwijlintresten, gedurende 3 maanden; men neemt aan dat de vergoeding die theoretisch moet dienen tot den aankoop van een onroerend goed van den zelfden aard als het onteigende, onvruchtbaar zal blijven gedurende de tijdsruimte die noodig is voor het zoeken van dusdanig goed;

b) de kosten der overdracht en overschrijvingsrechten en het eereloon van den notaris. (1)

Deze bijkomende vergoedingen maken dus het herstel van de schade uit die men zal lijden, nadat de onteigening heelemaal verwezenlijkt zal zijn door de inbezitstelling en de betaling van de vergoeding, dus na het overlijden van den decujus.

Het is inderdaad slechts op dat oogen-

blik dat de onteigende zijn geld onvruchtbaar zal kunnen en moeten laten gedurende de drie maanden hierboven vermeld, en dat hij bij den aankoop van het nieuwe goed, dus theoretisch drie maanden later, de kosten van akte enz. zal kunnen uitgeven.

Feitelijk heeft de decujus dus nooit het verlies van intrest kunnen ondergaan en ook nooit de gelegenheid gehad het nieuwe goed aan te kopen; de bijkomende vergoeding heeft dus niet in zijn erfboedel kunnen vallen.

Men kan zich overigens afvragen of die bijkomende vergoeding werkelijk een actief daarstelt.

Naar onze meening is het antwoord: neen.

Ontleden wij inderdaad de twee factoren.

— De verwijlintresten:

Deze vergoeden klaarblijkelijk een verlies aan intresten, die zouden geloopt hebben vanaf den dag der storting van de hoofdvergoeding, dus na het overlijden.

De vergoeding van een verlies brengt geen actief binnen. Indien men dit moest boeken, zou men zetten: actief: de vergoeding; passief: het verlies; uitslag: nul.

Voor dit eerste deel der vergoeding is er dus niet de minste twijfel mogelijk.

Voor wat het tweede deel betreft: de aktekosten:

De oplossing is a fortiori dezelfde.

De onteigende zal inderdaad eerst aan den aankoop van een nieuwen eigendom kunnen denken na de storting van de vergoeding en hij zal deze aktekosten werkelijk moeten uitgeven bij het verlijden der akte van aankoop van het nieuwe goed (waarvan de prijs theoretisch dezelfde zou moeten zijn als de hoofdvergoeding die hij zal ontvangen hebben).

In feite, verrekent dus de bijkomende vergoeding de verliezen die ontstaan en de kosten die opgelopen zijn na het overlijden. Er komt maar een waarde in den erfboedel van den decujus terug: het nieuwe goed dat theoretisch de koopwaarde van het onteigende goed moet hebben t.t.z. de hoofdvergoeding.

Indien, inderdaad, de onteigening niet had plaats gehad, zou de fiscus de erfenisrechten slechts hebben kunnen heffen

347

op de werkelijke waarde van dat goed, t.t.z. zijner verkoopwaarde, of de hoofdvergoeding door de rechtbank vastgesteld.

Maar ik overdrijf, want we weten dat in het schatten van onroerende goederen de fiscus een spel van een achtste aanneemt.

In werkelijkheid wint de fiscus er dus aan.

Zeker is het dat zonder de onteigening, de fiscus nooit de rechten op de volle koopwaarde zou geïnd hebben.

Hoe zou men overigens het heffen van rechten op de bijkomende vergoeding kunnen rechtvaardigen?

Dergelijke toepassing toelaten, zou onvermijdelijk voor gevolg hebben dat de onteigende een deel van zijn onteigeningsvergoeding zou moeten besteden aan de betaling van hogere erfenisrechten, dan degene die hij zou hebben moeten betalen, indien de onteigening niet had plaats gehad.

Zijn onteigeningsvergoeding zou door het feit zelf aangetast zijn wat een schending van art. 11 der grondwet zou daarstellen.

Maar in feite lijdt de onteigende dikwijls verliezen die belangrijker zijn dan de bijkomende vergoedingen die men hem toekent.

Praktisch kan de onteigende inderdaad de betaling van de onteigeningsvergoeding niet afwachten, vooraleer een nieuw onroerend goed aan te kopen.

De betaling dier vergoeding zal op een datum gebeuren, die hem heelemaal onbekend is.

Als de rechtspleging tot onteigening begint weet men niet wanneer zij zal eindigen; zij zal afhangen van den tijd dien de deskundigen noodig hebben om hun verslag neer te leggen; we hebben vastgesteld dat het soms vele jaren duurde: van den toestand der rollen van de rechtbank, van den tijd dien de magistraten nemen om hun vonnis te vellen; van een gebeurlijk beroep van een der partijen en

348

na het bekomen van de eindbeslissing hangt zij nog af van den min of meer goeden wil van de onteigenende macht.

Deze kan het inderdaad nog maanden en zelfs jaren rekken, vooraleer zich te laten in bezit stellen en de vergoedingen te storten.

De onteigende bevindt zich bijgevolg voor zoovele onzekerheden en zal zich dus wel een nieuwe woning moeten verzekeren als er zich een gelegenheid voordoet gedurende de rechtspleging.

Hij zal zich dus dikwijls een nieuw onroerend goed aangeschaft hebben vóór de storting der vergoedingen; daar de onteigende niet noodzakelijk een rijk mensch is die over voldoende kapitaal beschikt, maar het veel meer voorkomt dat het een kleine eigenaar is, die geen ander dan het onteigende goed bezit, zal hij zijn toevlucht moeten nemen tot leening, kosten van hypotheekakte, zware intresten betalen en de lasten van dubbel genot dragen.

Daar spruit dus uit voort dat in vele gevallen de bijkomende vergoedingen in verre na niet de verliezen dekken die de onteigende ondergaat door de onteigening.

Als men dus de verplichtende aangifte van die bijkomende vergoedingen in de erfenisverklaring moest aannemen, zou men logisch aan de aangevers moeten toestaan op het passief te brengen de kosten uitgaven en verliezen die zij gehad hebben door de onteigening en namelijk het eereloon van advocaat en deskundigen gedurende de verdediging van hunne zaak, het verlies van inkomsten, de betaling van intresten in geval een leening noodig was vóór de betaling van de vergoeding, de overdracht, overschrijving- en notaris-kosten, die gedragen werden voor den aankoop van het nieuwe goed.

Ik denk dat de fiscus er in dit geval aan zou verliezen.

Mr P. GRIJSPEERDT.

(1) Zie Pandectes Belges: V's: Expropriation pour cause d'utilité publique, n° 705 tot 850.

RECHTSPRAAK

BEROEPSHOF VAN BRUSSEL

6e KAMER — 8 JANUARI 1932

Voorzitter: M. Mertens
Raadsheeren: M.M. Convent en Heyse
Openbaar Ministerie: M. Ost
Pl.: Mr van den Brande t/ Mr Stuyck

BEVOEGDHEID — DOKTERSREKENINGEN — BEURSVERHANDELINGEN — BEVEL TE BESLUITEN TEN GRONDE.

De consulaire Rechter is onbevoegd te vonnissen over eene vordering van doktersrekeningen. Beursverhandelingen op termijn, die kanswinsten voor doel hebben, zijn van de bevoegdheid der consulaire Rechtbank, zelfs wanneer de vordering wordt ingeleid tegen een verweerder die geen handelaar is.

Wanneer alleen gepleit wordt over de bevoegdheid, moet de Rechtbank, indien zij zich bevoegd verklaart, de partijen het woord verleen ten gronde, alvorens de zaak ten gronde te vonnissen.

Cornelis t/ Volkaerts

De Burgerlijke Rechtbank van Mechelen, (Voorzitter: M. Hellemans. Rechters: MM. Alen en A. Olbrechts) zetelend in handelszaken, had op 3 Juni 1931 het volgende vonnis geveld:

Gezien Volkaerts, bij dagvaarding d.d. tien Maart 1900 een en dertig, betaling eischte van Cornelis, eener som van acht en tachtig duizend acht honderd zes en veertig frank tien centiemen, als zijnde de helft van het verlies door partijen geleden op in samenwerking gedane beursoperaties waaromtrent zij overeengekomen waren winst en verlies te deelen;

Dat bedoelde operaties namelijk droegen op honderd vijf en twintig aandelen «Brazilian Traction» waarvan de aankoop gedaan werd op dertig Oogst en elf September 1900 negen en twintig en de ver-

koop op vier Oogst en vier September 1900 dertig;

Gezien Cornelis bij dagvaarding van veertien Maart 1900 een en dertig, vernieuwd door exploit van achttien April daaropvolgende, betaling eischt van Volkaerts;

1°) van drie en dertig duizend negen honderd vijf en twintig frank 83 centiemmen, zijnde de koopsom met intresten van een stichtersaandeel der « East African General Mining » waaromtrent Volkaerts de verplichting zou hebben aangegaan het terug te nemen tegen de koopsom in geval van daling der waarde, zooals dit gebeurde;

2°) van tien duizend zeven honderd acht en vijftig frank 33 cent. wegens geldleening;

3°) van zestien honderd twintig frank wegens toegezonden rekeningen;

Gezien uit de gegevens der zaak blijkt dat de wederzijdsche eischen samenhangend zijn, als spruitende uit een en zelfde overeenkomst om samen beursoperaties te doen en dat er dient een algemeene rekening tusschen partijen opgemaakt door een scheidsman verslaggever;

Gezien er ondertusschen niet kan beslist worden over de gegrondheid van het bewarend beslag door Cornelis bij Volkaerts gedaan;

Gezien al de tractaties of handelingen die tusschen partijen plaats hadden van commercieelen aard zijn daar ze voor doel hadden het koopen en verkoopen van beurswaarden;

Om deze redenen:

De Rechtbank, zetelende in handelszaken, voegt de zaken ingeschreven op den algemeenen rol sub Nis. 4010 en 4005 als samenhangend samen, verklaart zich bevoegd op al de punten der vorderingen van de partijen, en vooraleer ten gronde te beslissen, benoemt tot scheidsman verslaggever, den heer Jan De Spiegeleer, expert comptable, Leopoldstraat, Mechelen, — die partijen zal aanhooren en zoo mogelijk verzoenen, zooniet boeken, papieren en dokumenten die partijen hem moeten ter hand stellen en die betrekking hebben op hun in het gemeen gedane operaties, zal nazien, alle mogelijke inlichtingen desbetreffend zal opsporen, uit dit alles de afrekening tusschen partijen opmaken en vaststellen, en er een omstandig en met redenen omkleed verslag zal opstellen;

Om na neerlegging daarvan geconcludeerd en beslist te worden als naar rechte; Kosten voorbehouden.

ARREST

Aangezien de eerste rechter ten rechte zich bevoegd heeft verklaard op alle de vorderingen der partijen waarover hij inderdaad mocht beslissen;

Dat hij alleenlijk ten onrechte zijne bevoegdheid heeft behouden voor wat aangaat de vraag van Cornelis om betaling van 1620 frank voor ingezondene rekeningen, daar Cornelis regelmatig van deze vraag had afgezien en aldus deze aan het oordeel der Rechtbank had onttrokken;

Dat in 't bijzonder voor wat de vordering van Volkaerts betreft, deze beursverhandelingen beoogt, die zooals zij zich zouden moeten hebben voorgedaan, ongetwijfeld in hoofde van Cornelis voor doel moesten hebben hem kanswisten te verschaffen en niet eens eene plaatsing van gelden en dat bijgevolg de Handelsrechtbank bevoegd was om hierover te beslissen;

Ten gronde:

Aangezien Cornelis voor den eersten rechter alleenlijk de bevoegdheid der Rechtbank had opgeworpen voor wat aangaat de vraag door Volkaerts tegen hem gericht en uitdrukkelijk op twee achterenvolgende stonden zich had voorbehouden ten gronde desgevallend te beslissen;

Dat de eerste rechter hem dus het woord ten gronde had moeten verleen en alvorens, zoo hij deed, de zaak van een scheidsman, verslaggever te onderwerpen;

Dat er aan het Hof niets ander overblijft vermits de zaak niet in staat is om door dit opgeroepen te kunnen worden, dan de zaak naar de bevoegde Rechtbank opnieuw te verzenden;

Aangezien, voor wat de overblijvende vorderingen van Cornelis betreft, te weten de vraag om wedergaaf van dertig duizend frank met interest aan 7 % 's jaars, nopens aanvraag van een stichtersaandeel East African Mining Cy, mits vernieling van den koop ingeval van daling der waarde, alsook de vraag om wedergaaf van tien duizend frank aan Volkaerts geleend den 13 Februari 1930, deze volkomen bewezen zijn door de mondelingsche overeenkomsten door Cornelis inge-

roepen en die door Volkaerts niet als betwist mogen aanzien en door de omstandigheid, dat, voor wat het aandeel East African betreft, het zonder twijfel is dat de waarde van dien titel verre de 30.000 franken beneden blijft, en voor wat de leening van 10.000 fr. aangaat deze niet is wedergeschonken geworden;

Dat Volkaerts te vergeefs de beurskwoeteeringen en de bankadviezen betwist die Cornelis in zake inroept om de minwaarde van den titel East African te staven en wil hebben dat de waarde van den titel zou nagezocht worden in 't is te zeggen in de eigenlijke bestanddeeling van het huidig en toekomstend bestaan der maatschappij; dat deze meening in volkomen strijd is met de gesloten overeenkomst die zoowel de daling als desgevallend de stijging van den verkoopprijs van den titel bevocht en bijgevolg den prijs die de titel in het openbaar kan bekomen;

Dat Volkaerts ook niet ernstig de aangehaalde leening van 10.000 franken kan betwisten daar hij zelf in zijnen uitleg genoodzaakt is te erkennen dat in zijn gedacht de beursverhandelingen in Brazilian waarop hij heden beweert dat die 10.000 fr. werden gestort, zoo voordeelig moesten uitvallen dat hij de storting dier 10.000 fr. niet anders had aanzien als een voorloopig en om zoo te zeggen onnoodig verschot, en dit alzoo met het woord leening in zijn ontvangstbewijs had betiteld;

Dat Volkaerts overigens deze zoogezegde storting zoodanig als leening heeft aanzien, dat, toen hij Cornelis gedagvaard heeft om zijne schuld Brazilian aan hem te betalen hij deze somme van 10.000 fr. van zijne rekening niet heeft afgetrokken zoo als hij verplicht was te doen indien die 10.000 fr. hem in afkorting op schuld werden gegeven;

Aangezien op de somme van 30 duizend frank een intrest van 7 % werd bedongen in geval van wedergaaf der somme, van 29 April 1929 tot 31 December 1930 dag waarop de wedergaaf aan Cornelis diende ten rechte te komen; aangezien op de somme van 10 duizend frank geen betaling van intrest werd gesteld;

Aangezien uit de bovenstaande beweegredenen genoegzaam spruit dat de bewaarde inbeslagneming door Cornelis op Volkaerts goederen gelegd, niet kan knibbeld worden voor wat beide bewezen vorderingen van Cornelis betreft en dat haar bestaan niet in perikkel kan gebracht door het tijdelijk afvallen eener der vorderingen door Cornelis voorgebracht;

Aangezien de redens hierhooger aangehaald het afdoend bewijs opleveren dat in den staat der zaken geen kwestie kan zijn van toegeving der actiën door Volkaerts en Cornelis ingeleid;

Aangezien het gansch onnoodig is zooals Volkaerts hier vraagt te onderzoeken of de eerste rechter bevoegd was nopens de vordering van Cornelis om betaling van 1620 fr. 't is te zeggen nopens eene vordering die aan den eersten rechter door zijnen inleider werd onttrokken.

Om deze redenen:

Het Hof,

Gehoord in zijn in 't grootst gedeelte eensluidend advies den Heer Oost, Advokaat-Generaal alle overige beslitselen afgeweerd, vernietigd het vonnis waarover beroep, behalve voor zooveel de eerste rechter zich bevoegd heeft verklaard om over de zaak ingeleid door Volkaerts te beslissen, alsook over de vorderingen van Cornelis, behalve deze van 1620 frank, en wijzigende zegt dat de eerste rechter akte moest verleen en aan Cornelis van zijn afzien der zake om betaling van 1620 franken door Volkaerts en bijgevolg zijne bevoegdheid niet mocht behouden desaangaande; zegt dat hij niet mocht heengaan over de voorbehoudingen van Cornelis en eenige beslissing ten gronde uiten in zake waar Volkaerts als aanlegger voorkwam en zend diensvolgens die zaak weder naar de Handelsrechtbank van Mechelen, doch anders dan te voren samengesteld; geeft acte aan Cornelis dat hij afziet van zijne vordering van 1620 mits alle voorbehouding deze voor de bevoegde Rechtbank te doen gelden, verklaart hem gegrond in zijne vorderingen van 30.000 fr. en 10.000 fr. en veroordeelt Volkaerts deze somme te betalen aan Cornelis die van 30.000 met de bedongen intresten aan 7 % 's jaars sinds 29 April 1929 tot 31 December 1930 met de gerechterlijke intresten voor beide sommen sinds de wettige vordering die gedaan werd desaangaande, verwerpt alle verdere vorderingen om intrest, verklaart Volkaerts ongegrond in zijne beslitselen voorgebracht bij middel van tusschenberoep, verwerpt deze; bevestigt het bestreden

vonnis voor het overige en veroordeelt Volkaerts tot alle de kosten van beroep, alsook tot de kosten van eersten aanleg die de actie, ingeleid tegen hem door Cornelis betreft en voorbehoudt de kosten van eersten aanleg voor wat de actie aangaat van Volkaerts tegen Cornelis.

NOTA. — Over de bevoegdheid der consulaire Rechtbanken in zake vorderingen wegens beursverhandelingen tegen personen die geen handelaars zijn, is de rechtspraak verdeeld. Zie o.m.: Beroepshof Luik, 16 Februari 1916. Pas. 1916, II, 300. — Burgerl. Rechtb. Brussel, 6 December 1930. P.P. 1931, n° 66. — Burgerl. Rechtb. Brussel, 20 November 1926. Pas. 1927, III, 43. — Charleroi, 12 December 1928. P.P. 1929, n° 21. — Handelsrechtb. Brussel, 10 Januari 1929. Jur. Com. Brux. 1928, blz. 459.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

8e KAMER — 17 FEBRUARI 1932

Voorzitter: M. Jos. Castelein
R.: M.M. Eug. Laureyssens en H. Van der Donck
Op. M.: Subst. M. H. Sabbe
Pl.: Mr Grijspeerd, Mr Boelens en Mr Koll

DOODELIJK ONGEVAL — SCHADEVERGOEDING GEMEENTEBESTUUR — TUSCHENKOMST NAMENS DE PENSIOENKAS — GELDIGHED — ONZEKERHEID VAN TE VERWACHTEN BEVORDERINGEN — VERMOEDELIJKE LEVENSDUUR VAN HET SLACHTOFFER — RENTEVOET — RECHTERLIJKE INTRESTEN.

I. De Stad Antwerpen is bevoegd om in rechte op te treden namens de pensioenkas der gemeentelijke beambten, bedienden en werklie-

den.
II. De gemeente die aan de erfgenamen van een tijdens z'n dienst verongelukt agent een pensioen uitkeert kan van de aansprakelijk gestelde personen een vergoeding vorderen op grond van artikel 1382.

III. Het pensioen, door een pensioenkas aan de erfgenamen uitgekeerd vermindert het bedrag van de vordering tot schadevergoeding. De gemeente echter treedt van rechtswege in de rechten der erfgenamen.

IV. Bij het vaststellen van het verwachte inkomen van het slachtoffer mag geen rekening worden gehouden met promoties die van onzekere gebeurtenissen afhangen.

V. De vergoeding moet worden berekend op grond van de vermoedelijke levensduur van het slachtoffer, niet op grond van dien van de burgerlijke partij.

VI. Er bestaat geen grond om de toegekende vergoeding te verminderen omdat er een kapitaal wordt toegestaan in de plaats van een rente.

VII. Sterftafel — Rentevoet: 5 %. Bedrag der moreele schade. — Vergoeding der begrafeniskosten.

VIII. De rechterlijke intresten zijn verschuldigd vanaf den dag van het ongeval.

O. M. t/ V. d. H.
Audenaert en Stad Antwerpen t/
V. d. H. en Wwe St.

Gezien het arrest van het Hof van Beroep te Brussel in dato 18 Maart 1931;

Gehoord de burgerlijke partijen in hunne middelen en besluiten ontwikkeld door Mr Koll, advocaat;

Gehoord het openbaar Ministerie in zijn advies;

Gehoord de betichte en de tweede gedaagden in hunne middelen en besluiten ontwikkeld door Mrs Grijspeerd en Boelens, advocaten;

Aangezien voor wat aangaat de verdeelde verantwoordelijkheid waaraan betichte besluit dat het hoogervermelde arrest geen de minste voorbehoud maakt in zijne beschouwingen en enkel uitspraak velt op de fout van betichte die dus bewezen is en kracht van gewijsde bekomen heeft;

Aangezien weliswaar het beroepshof zich niet uit te spreken had op de verdeelde verantwoordelijkheid, aangezien de personen die thans, volgens betichte, aansprakelijk zijn voor gedeelte in het veroorzaken van het ongeval, niet in betichting waren gesteld, en dat het Beroepshof geen recht moest maken op de eischen der burgerlijke partijen welke het op de beslissing der eerste rechters over liet; dat men nochtans vruchteloos uit de verklaringen der getuigen tijdens het gerechtelijk vervolg, vooronderzoek en ter zitting, alsook uit de opvolgende deskundige verslagen van den Heer De Loof, eenige fout of onvoorzichtigheid zou kunnen weerhouden in den persoon van den van den agent Audenaert en in den persoon van K..., voerder van den anderen auto;

Aangezien, bijgevolg, het bewezen is dat V. d. H... alleen de oorzaak is van het ongeval en dat hij alsook de burgerlijke verantwoordelijke de volledige schade geleden door het slachtoffer herstellen moet;

Rechtsdoende op den eisch der Burgerlijke partij Stad Antwerpen:

Aangezien de eisch der Stad Antwerpen gesteund is op artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek en dat het niet twijfelachtig is dat de Stad Antwerpen het beheer en het beridderen heeft van de pensioenkas der gemeentelijke beambten, bedienden en werklie, en dat zij na beaardslaging van den Gemeenteraad gelast is het te kort in de kapitalen dienstig om het verzekeren der stortingen der pensioengelden aan hare beambten of belanghebbenden bij te leggen;

Aangezien zij, ten gevolge van het ongeval en den voorbarigen dood van haren onderdaan Audenaert er toe genoodzaakt werd een groot aantal jaren vroeger dan zij er toe had verplicht geweest bij normale omstandigheden de pensioengelden uit te keeren aan de Weduwe Audenaert en dat om dit jaarlijks pensioen beloopende 7.539 franken mogelijk te maken de Stad verplicht is geweest op voet van een kapitalisatie berekend op 5 % een kapitaal van 110.408,45 frank uit eigen penningen te vormen, ondanks de afhoudingen op de wedden van haar personeel die onvoldoende zijn om de uit te keeren pensioenen tot pijl te houden;

Aangezien de dader van een delikt of quasi-delikt al de gevolgen zijner wandaad dragen moet en eenieder dielen rechtstreekschen gevolge van het ongeval, benadeeld werd, te vergoeden;

Aangezien weliswaar betichte en burgerlijk verantwoordelijke inbegrepen dat de Stad Antwerpen niet ontvankelijk is in haren eisch tegen hen en dat zij vreemd gebleven is met betichte en burgerlijk verantwoordelijke partij;

Aangezien dit stelsel niet mag aangenomen worden, als men nagaat dat het slachtoffer in dienst was van de Stad, dat deze plots beroofd werd van dezes diensten en werkzaamheden omdat, volgens reglement der pensioenkas, de belanghebbende gerechtigd zijn tot de pensioengelden en de Stad in rechte kunne dagen bij gebrek aan betaling;

Dat met gedwongen te zijn voorbarig pensioengelden te storten de Stad een na-deel lijdt dat ongetwijfeld ten laste moet vallen van betichte en van de burgerlijk verantwoordelijke partij;

Dat er meer is, de Stad werd door de Wwe Audenaert in hare plaats gerangschikt en aangesteld bij middel van subrogatie om het kapitaal noodig om het pensioen tot uitvoer te brengen voor de Rechtbank in te vorderen;

Dat eindelijk de Stad, ware er zelfs tusschen haar en de Wwe Audenaert geen minnelijke overdracht van rechten afgestaan geworden, gerechtigd was zich van ambtswege in de plaats en rechten van deze te stellen, enkel omdat de stad eene verschuldigde som, eene zekere vastgestelde en bepaalde schuld vereffend had te zeggen het pensioen en dat, door de betaling van dit pensioen, de schuld van betichte en Mevrouw St... van het bedrag van het gestorte pensioen in der mate verlicht werd;

Dat ware dit niet het echt principieel eene betichte profijt zou kunnen trekken uit het feit dat het ongeval een tot pensioen berechtigd persoon ter neer sloeg in stede van een gewoon burger of persoon van gemeen recht; (Zie Fransche Rechtspraak Dalloz, Recueil hebdomadaire de Jurisprudence 1927, blz. 515. Cour d'Appel de Paris 1re Chambre 6 juillet 1927, alsook Beroepshof Brussel 18 Juli 1913. Pas. 1913, I, 276);

Aangezien de Stad Antwerpen dus ontvankelijk is in haren eisch en dat deze gegrond is in de hierna bepaalde mate en dat de schade haar berokkend billijk zal vergoed zijn door de toekenning der hierna vermelde sommen;

Om deze redenen alle andere uitgebreide of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende;

Rechtsdoende tegensprekelijk;

Verwijst de Rechtbank betichte en burgerlijk verantwoordelijke partij Wwe St. solidairlijk te betalen ten titel van schadevergoeding aan de Stad Antwerpen;

1° eene som van duizend zes honderd vier en negentig frank, loon door de stad betaald voor December 1929, met de intresten vanaf den 1 December 1929 aan 5 1/2 %;

2° eene som van honderd tien duizend vier honderd en acht frank 45 centiemmen daarenboven, met de intresten voor de vergoeding aan 5 1/2 % vanaf 1 Januari 1930;

Verwijst ze solidairlijk tot de kosten tegenover de burgerlijke partij Stad Antwerpen berekend op (memorie);

Rechtsdoende op den eisch der burgerlijke partij Maria Van der Steen, Wwe Audenaert;

Aangezien deze gegrond en en hersteld

dient te worden mits betaling van de hierna vermelde sommen:

Materiele schade:

Dat om deze logisch en tevens billijk vast te stellen en niet veroorloofd is in aanmerking te nemen zooals de burgerlijke partij er naar toe streeft en besluit, zekere promotiën die het slachtoffer in zijn levensloop zou kunnen bereikt hebben;

Dat deze promotiën van tal van factoren afhangen, zooals examens, goed gedrag, gezondheid, bij het politiekorps in dienst blijven, bekwaamheid, enz., factoren wier verwezenlijking te twijfelachtig zijn om in aanmerking te komen;

Aangezien dus het vaststellen van het loon op den dag van afsterven van Aude-naert dient bepaald te worden en volgens werkelijkheid;

Aangezien dit loon als volgt dient vastgesteld te worden: fr. 21.395 plus fr. 625, verhooging als verkeersagent, samen fr. 22.020;

Aangezien enkel den levensduur van het slachtoffer dient in aanmerking genomen te worden en geenszins de levensduur van de burgerlijke partij (Destrée Domm. Int. blz. 37 n° 95bis);

Aangezien volgens de sterftetabels vastgesteld bij Koninklijk besluit van 21-9-1926 het slachtoffer gestorven is op den ouderdom van circa 32 jaren nog over een levensduur van 31 jaren te genieten had;

Aangezien ten gevolge van het ongeval de burgerlijke partij beroofd werd gedurende een tijdstip van 24 jaren van de wedden van haar echtgenoot en gedurende een tijdstip van 7 jaren van de hem toe-komende pensioengelden;

Aangezien een derde dezer som dient afgetrokken te worden, derde noodig voor eigen onderhoud van het slachtoffer, derwijze dat die noodig zou geweest zijn van de gezamentlijke wedden die gedurende 24 jaren door het slachtoffer verdiend zou geweest zijn, of vijf honderd acht en twintig duizend vier honderd tachtig franken hoeft afgehouden te worden het gezegd derde of honderd zes en zeventig duizend honderd zestig franken, blijft drij honderd twee en vijftig duizend drij honderd twintig franken;

Aangezien eveneens een derde dient afgehouden te worden der gezamentlijke pensioengelden gedurende zeven jaar en beloopende op honderd achttienduizend drie honderd negen en zeventig franken 5 ctm, derwijze dat van dit laatste bedrag eene somme van negen en dertig duizend vier honderd negen en vijftig franken 84 centiemen hoeft afgehouden te worden, blijft acht en zeventig duizend negen honderd negentien franken 68 centiemen;

Aangezien aldus de jaarlijksche wedde aan de Burgerlijke partij toekomende de somme van fr. 14.680 bereikt, waarvan dient afgetrokken te worden het jaarlijks door de Stad Antwerpen verleend pensioen van fr. 7.539,— of 14.680 fr. min 7.539,— fr. blijft: 7.141,— fr. zegge zeven duizend honderd een en veertig franken;

Dat deze sommen volgens berekening der tabels van Perreire met kapitalisatie van 5 % gedurende 24 jaar een kapitaal van 98.536,10 fr. daartelt;

Aangezien wat het, na 32 jaar dienst van het slachtoffer verworven pensioen op voet van eene wedde van 22.020 fr. per jaar betreft, dees een jaarlijks pensioen daartelt van 16.911,36 fr. waarvan een derde dat noodig ware geweest om eigen onderhoud van het slachtoffer afgetrokken, dit bedrag terug brengt op 11.274,24 fr. per jaar, waarvan af te trekken het pensioensbedrag of fr. 7.539,— blijft fr. 3.735,24 per jaar;

Aangezien deze laatste som en volgens berekening der tabels van Perreire met kapitalisatie aan 5 % gedurende zeven jaar een kapitaal van 21.613,49 fr. daartelt;

Dat dus de te betalen kapitalen respectievelijk fr. 98.536,10 en 21.613,49 bedragen, of samen fr. 120.149,59 fr.;

Aangezien geen aftrek van 10 % dient toegepast te worden voor het onmiddellijk genot van het kapitaal daar de wisselvallige aleas zoowel in voordeel als in nadeel der burgerlijke partij kunnen uitvallen;

Moreele schade:

Aangezien de moreele schade geleden door de burgerlijke partij zelve moet geschat worden op 25.000 franken, en de zedelijke schade van het zoontje dat grootelijks vaders steun noodig had op zijn ouderdom op 10.000 franken;

Aangezien het slachtoffer zelf doodelijk gekwetst nog meerdere uren in het leven bleef en dat hem persoonlijk toekwam voor hevige pijnen en smarten eene vergoeding welke geschat moet worden op

7.000 fr. en die deel uitmaken van zijne nalatenschap;

Aangezien, daarenboven, de volgende onkosten dienen vergoed te worden voor grafzerk en rouwkleeren en dat er ten dien hoofde aan de nalatenschap te goed moet komen eene som van fr. 2.900,—;

Om deze redenen:

Alle andere uitgebreidere of tegenstrijdige besluiten verwerpende;

Rekening houdende van het vonnis de schadevergoeding zooals hierboven beschreven toekennende aan de burgerlijke partij Stad Antwerpen, veroordeelt betichte en de burgerlijk verantwoordelijke partij Wwe S. ten titel van schadevergoeding solidairlijk te betalen aan de burgerlijke partij;

A. — Voor de stoffelijke schade in persoonlijken naam tachtig duizend negen en negentig frank 73 centiemen zijnde 2/3 der schadevergoeding en de somme van veertig duizend negen en veertig frank 86 centiemen haar toekomende in hare hoedanigheid van moeder en wettige voogdes van haren minderjarigen zoon Albert, zijnde een derde der schadevergoeding onder aftrek der som van 25.000 fr. bij voorraad toegekend bij arrest van het Hof van Beroep te Brussel in dato 3 Juli 1931;

B. — Voor moreele schade aan de burgerlijke partij persoonlijk eens som van vijf en twintig duizend frank;

C. — Voor moreele schade aan de burgerlijke partij qualitate quo voor haar zoontje eene somme van tien duizend frank;

D. — Uit hoofde der gemeenschap en als erfgenamen der burgerlijke partij zelve eene som van vijf duizend drij honderd franken en aan de burgerlijke partij qualitate qua vier duizend zes honderd frank;

Verwijst overigens de betichte solidairlijk met de burgerlijk verantwoordelijke partij;

E. — Op al deze sommen de rechterlijke intresten aan de burgerlijke partij te betalen vanaf 1 December 1929;

F. — Tot de kosten jegens de burgerlijke partij beloopende op fr. 250;

G. — Tot de kosten tegenover het Openbaar Ministerie en beloopende op fr.;

Beveelt dat onder de solidairlijke verantwoordelijkheid van betichte V. d. H. en de burgerlijk verantwoordelijke partij Wwe S., de sommen hierboven toegekend aan den minderjarige Albert Audenaert zullen tot op den dag zijner meerderjarigheid geplaatst worden door zijne moeder voogdes en onder bewaakzaamheid van den toezienden voogd op de wijze welke bepaald en vastgesteld zal worden door beslissing van den familieraad gelijkkluidend de wettelijke voorschriften behelzende het beheer der goederen van minderjarigen.

Gelast de burgerlijke partijen en het Openbaar Ministerie ieder voor wat hen betreft men de uitvoering van het tegenwoordige vonnis.

NOTA. — Op 1 December 1929 werd te Antwerpen een verkeersagent het slachtoffer van een verkeersongeval met doodelijken afloop. De quaestie der aansprakelijkheid werd in een eerste vonnis — bekrachtigd in beroep — uitgemaakt, terwijl in het hier overgedrukte vonnis de Rechtbank beslist over de vorderingen van de burgerlijke partijen: de weduwe van het slachtoffer en de stad Antwerpen. De pensioenkas van deze gemeente had aan de weduwe een pensioen uitgekeerd, doch ze had zich terzelfdertijd doen subrogeeren in de rechten der vrouw tot het beloop van het bedrag van het pensioen.

Alhoewel de vraag van de verenigbaarheid van een pensioen met een vordering tot schadevergoeding zich niet uitdrukkelijk stelde, sprak de Rechtbank zich onrechtstreeks uit voor de onverenigbaarheid. Een arrest van het Beroepshof van Luik (13 Nov. 1929-Pas. 1930, II, 76) en een arrest van het Hof van Verbreking van 11 April 1931 (Rev. gén. Ass. Resp. 1931, 764) deden het vraagstuk van de cumulatie aktueel worden. Er schijnt echter al te dikwijls uit het oog verloren te worden dat de quaestie der onverenigbaarheid zich gansch anders stelt wanneer het een pensioen dan wanneer het een verzekering betreft. (Zie Mazeaud, Traité théorique et pratique de la Responsabilité civile, t. I, p. 215).

De Rechtbank kent in haar vonnis aan de gemeente, dien een pensioen uitkeerde, het recht toe de teruggave van het door haar uitgegeven bedrag te vorderen. Op weinige uitzonderingen na wordt door de doctrine en door de rechtspraak aangenomen dat een dergelijk verhaal mogelijk is (Contra: Jossierand, Cours de droit civil, t. II, n° 446; nota van Ripert onder Agen, 27 Jan. 1920 in D. P. 1921, 2, 17). Nopens de grond der vordering bestaan er nochtans uiteenlopende meeningen: Een groot deel der jurisprudentie neemt aan dat de eisch moet gesteund worden op artikel 1382 (zie deze stelling in Mazeaud, op. cit., t. I, n° 266-270); Planol, Ripert en Esmein zijn integendeel van oordeel dat het verhaal der gemeente gegrond is op een wettelijke subrogatie (Traité Pratique de Droit civil, t. VI, n° 613). Eindelijk is daar nog de meening — door het Hof van Verbreking aangenomen — dat enkel de principes van de verrijking zonder oorzaak kunnen ingeroepen worden.

Het vonnis beslist verder dat de toegekende

vergoeding niet moet verminderd worden, wanneer er in de plaats van een rente een kapitaal wordt toegewezen. (Zie: J. Fonteyne, studie en Rev. Gén. Ass. Resp. 1928, 328, en nota onder 1930, 530; Brussel, 21 April 1929 - Rev. gén. Ass. Resp. 478; Boetstr. Luik 18 Mei 1929 - Rev. gén. Ass. Resp. 1929, 456; Brussel 29 Nov. 1930 - Rev. gén. Ass. Resp., 1930, 546; Boetstr. Brussel, 20 April 1931 - Rev. gén. Ass. Resp. 1931, 820; Contra: Brussel 29 Nov. 1929 - Rev. gén. Ass. Resp. 1930, 530; Brussel 23 Febr. 1931 - Rev. gén. Ass. Resp. 1931, 858, dit arrest neemt echter een zeer speciaal standpunt in).

Van enig belang is de beslissing dat de berekeningen moeten gesteund worden op de vermoedelijke levensduur van het slachtoffer en niet op dien van de weduwe. Het vonnis neemt als basis voor de vaststelling van deze vermoedelijke levensduur de sterftetabels die werden vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 21 September 1926 houdende regeling der liquidatie van de onder dwangbeheer gestelde goederen. Deze sterftetabel heeft een heel speciaal karakter: ze moet dienen voor het vaststellen der vergoeding toe te kennen aan zekere erfgenamen der bezitters van de onder dwangbeheer gestelde goederen. Niettegenstaande het de meest recente tafels zijn, meenen we hun gebruik in gevallen zooals hier niet te kunnen goedkeuren (Zie: Goedseels, nota onder Brussel 9 April 1930 - Rev. gén. Ass. Resp. 1931, 763).

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN DENDERMONDE

5 FEBRUARI 1932

Voorzitter: M. Van Ginderachter
Rechters: M.M. Van Winckel en Matthys
Pl.: Mr Broeckart t/ Mr Vermast

ECHTSCHIEDING — EERELOON VERDE-DIGER — EISCHBAARHEID — INVORDE-RING LASTENS GEMEENSCHAP — VOOR-SHOT VOOR DE GERECHTSKOSTEN — ONRECHTSTREEKSCH VORDERING.

- 1) Het eereloon van den advocaat die zijnen beroepsbistand verleent vóór eene rechtsmacht van den eersten graad, is eischbaar van zodra het vonnis is gevelde welk dien aanleg beëindigt.
- 2) Door het instellen alleen van een geding tot echtscheiding machtigt de man zijne vrouw niet om in rechte op te treden, zoodat bij toepassing van art. 1426 B. W. het eereloon van den raadsman der vrouw, die het proces verliest, niet ten laste valt der huwelijksgemeenschap.
- 3) Zelfs indien men aanneemt dat, — niettegenstaande de nalatigheid der vrouw om, hangende het geding, een voorschot voor de gerechtskosten te vragen, — zij hetzelfde achteraf nog kan vorderen, dan nog zou de vrouw alleen bij rechtstreekse dagvaarding tegenover haren man hiervan betaling kunnen eischen en zou haar raadsman enkel kunnen handelen bij middel der onrechtstreeksche vordering van art. 1166 B. W.

Orban t/ De Meirsmen

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Gezien de processtukken;

Overwegende dat De Meirsmen de echtscheiding heeft bekomen; dat zijne vrouw in hare verdediging bijgestaan is geweest door advocaat Mter Orban; dat deze den man heeft gedaagd tot betaling van het aldus verdiende eereloon waarvan het bedrag, — 't zij 3.000 frank, — niet wordt betwist; dat het vonnis waarbij in eersten aanleg de echtscheiding werd toegelaten nog vatbaar is voor hooger beroep;

Overwegende dat verweerder De Meirsmen opwerpt: 1) dat de eisch niet ontvankelijk is, daar de advocaten slechts betaling van hun eereloon mogen vorderen na eene uiteindelijke beslissing in laatste aanleg geveld of kracht van gewijsde verkregen hebbende; 2) dat hij, De Meirsmen, noch uitdrukkelijk, noch stilzwijgend zijne vrouw, verweerster in echtscheiding gemachtigd heeft om in rechte op te treden, zoodat het gevorderde eereloon geene schuld der huwelijksgemeenschap uitmaakt welke hij, in zijne hoedanigheid van in gemeenschap van goederen getrouwde man, zou gehouden zijn te betalen;

Wat de exceptie van niet ontvankelijkheid betreft:

Overwegende dat noch de teksten die de inrichting der balie regelen, noch de aldaar in voege zijnde gebruiken den advocaat het recht ontzeggen betaling van zijn eereloon te vorderen van zodra eene eindbeslissing, — zelfs voor hooger beroep vatbaar, — de in eersten aanleg gevolgde rechtspleging is komen afsluiten;

Ten gronde:

Overwegende dat artikel 1426 B. W. een rechtsbeginsel huldigt dat het stelsel der wettelijke huwelijksgemeenschap geheel en gansch beheerscht, te weten dat de uitvoering der verbintenissen door de vrouw zonder 's mans toestemming, en zelfs met rechterlijke machtiging, aangegaan niet op de goederen der gemeenschap kan vervolgd worden;

Overwegende dat ter zake het bewijs

dier toestemming van den man niet wordt bijgebracht, noch aangeboden;

Overwegende dat men, voorwaar, zelfs niet eens kan begrijpen dat de man zoude geroepen zijn om zijne vrouw te machtigen om in rechte op te treden 't zij om een geding tot echtscheiding in te spannen, 't zij om zich te verzetten tegen zulkdanige vordering door den man tegen haar ingesteld, dan als wanneer de man, die als eischer optreedt, noodzakelijk moet overtuigd zijn van de rechtmatigheid en de gegrondheid zijner vraag; dat overigens niet uit 't oog mag worden verloren dat in zake echtscheiding de inwilliging van den eisch door de gedingvoerende partijen zonder werking en zelfs zonder eenige waarde is en dat elke mogelijkheid van heimelijke verstandhouding tusschen de echtgenooten streng dient vermeden te worden; dat op grond dier beschouwingen de wetgever op gebiedende wijze voorschrijft dat de vrouw die een geding tot echtscheiding wil instellen zich door den rechter moet doen machtigen en aldus uitdrukkelijk de machtiging van den man uitsluit; dat wel is waar geen dergelijke wettekst bestaat waarbij ook aan de vrouw die zich tegen eenen eisch tot echtscheiding wil verdedigen uitdrukkelijk wordt opgelegd zich hiertoe door het gerecht te doen machtigen; dat die leemte echter gemakkelijk te verklaren is door het feit dat de Rechtbank door het aanhooren zelf der vrouw bij hare eerste verschijning deze ipso facto machtigt om in rechte te staan, zoodat elke verdere bijzondere rechtspleging tot het bekomen eener machtiging als nutteloos en overbodig voorkomt;

Overwegende dat de rechtsleer en de rechtspraak in het algemeen aannemen dat, als de vrouw het door haar ingestelde geding tot echtscheiding verliest, de proceskosten niet op de gemeenschap kunnen verhaald, maar door de vrouw alleen moeten gedragen worden (Laurent, t. 22, N° 82, — Dall. Rép. Suppl. V° Contrat de Mariage, N° 352; — Troplong, Du Contr. de Mariage, t. 1, N° 952; — Pand. Fr., V° Mariage N° 2364 et 5256; — Chauveau sur Carré, Quest. 548; — Bloche, V° Femme mariée, N° 150; — Pigeau, T. 1, p. 311; Dutruc, Sép. de biens, N° 142; — Guillelouard, T. 2, N° 842); dat men zich vergeefs afvraagt om welke reden men er anders zoude moeten over beslissen wanneer de vrouw, verweerster in echtscheiding, in het ongelijk wordt gesteld en tot de kosten veroordeeld;

Overwegende dat men tegenwerpt én dat de man aan zijne vrouw de vereischte machtiging om zich te verdedigen niet mag weigeren daar het onrechtvaardig zoude zijn dat eene partij het recht zoude hebben van de tegenstreefster in rechte te dagen en van terzelfvertijd aan deze te verbieden den eisch te beantwoorden, (Doornik, 19 Nov. 1930. Pas. 1931-III-171), én dat de hierboven aangenomen thesis voor gevolg zou hebben de vrouw, die geen persoonlijk fortuin bezit, in de onmogelijkheid te stellen zich tegen de echtscheiding te verdedigen;

Maar overwegende dat de machtiging van den rechter, zoowel als diegene van den man, de vrouw bevoegd maakt om zich tegen de echtscheiding te verzetten en dat de rechten der verdediging dus niet in de minste mate worden gekrenkt; dat verders de vrouw niet alleen den kostelozen rechtsbistand kan bekomen, maar ook het recht heeft om van haren man een voorschot voor de gerechtskosten te vorderen, voorschot dat volgens het algemeen gevoelen der rechtsleer en rechtspraak het eereloon van haren raadsman mag bevatten;

Overwegende dat mevrouw De Meirsmen verzuimd heeft, hangende het geding, eene provisio ad litem te eischen; dat zelfs als men aanneemt dat zij, desniet-tegenstaande, thans nog het recht zoude hebben haren man uit dien hoofde te dagen, er dient opgemerkt te worden én dat het vaststellen van het bedrag dezer provisio uitsluitend is overgelaten aan de rechtbank die zich hierbij steunt op de middelen en den stand der echtgenooten, — bestanddeelen omtrent dewelke geene inlichtingen werden verschaft, — en dat alleen de vrouw eene rechtstreekse actie tegen haren man zoude hebben, zoodat in het huidige geval aanlegger toch maar enkel bij middel der onrechtstreeksche vordering van art. 1166 B. W. had kunnen optreden.

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle tegenstrijdige beslitselen van de hand wijzende, ontvangt den eisch, verwerpt hem als ongegrond; veroordeelt aanlegger in de kosten op taxaat.

KOOPHANDELSRECHTBANK TE BRUGGE

KORTGEDING — 18 APRIL 1931

Voorzitter: M. L. D'Hoedt
Refer.: M. Edw. Maertens
Pl.: Mr J. Bernolet (Brugge)

UITBETALINGSMANDAAT OP CONSIGNATIEKAS — ART. 480 DER FAILLIETWET.

Het handteeken van den aangestelden rechter op het uitbetalingsmandaat, ingevolge art. 480 der faillietwet, verleent aan dit mandaat het karakter van een rechterlijk bevelschrift, dat bindend is voor den curator en voor den ontvanger der consignatiekas.

J. Bernolet, q.q. t/ O. Ganton

Aangezien de eischer vraagt dat het den verweerder geboden worde hem de som van 4.713.039,15 fr. af te leveren op eenvoudige afgifte van een betalingsmandaat op zijn naam, door hem geteekend en tegengeteekend door den aangestelden rechter, som door den eischer ter Consignatiekas gestort ingevolge het artikel 479 der wet van 18-4-1851 en toebehoorende aan de failliet Wed. Versavel en Zoon;

Aangezien de verweerder zich gedraagt naar de wijsheid van de Rechtbank;

Aangezien het geval dringend is en onder de rechtsmacht der handelsrechtbanken valt, daar het geschil spruit uit den staat van failliet, dat de gevraagde beslissing ook geen rechten benadeelt;

Aangezien het dus onder de bevoegdheid der Rechtbank valt;

Aangezien ingevolge art. 480 der faillietwet de sommen ter Consignatiekas gestort kunnen uitgetrokken worden op de betalingsmandaten van de curators tegengeteekend door den aangestelden rechter, dat deze uitbetaling zonder andere pleegvormen geschiedt, en dat de wet aan den aangestelden rechter toelaat te beslissen, indien deze mandaten moeten opgesteld worden op naam van de schuldeischers of op naam van de curator, of aan drager;

Aangezien de aangestelde rechter alleen bevoegd is om deze uittrekking van gelden goed te keuren, dat hij in het voorhanden geval zijne goedkeuring gegeven heeft aan het uittrekken van de gestorte gelden en de betalingsmandaten waarvan spraak, tegengeteekend heeft, dat zijne beslissing een rechterlijk bevelschrift is, dat de eischer moet uitvoeren en dat de verweerder moet eerbiedigen met eraan te gehoorzamen.

Om deze redenen:

De Voorzitter der Handelsrechtbank zetelende in kortgeding, beveelt dat de verweerder aan den eischer de gestorte som van 4.713.039,15 fr. zal uitbetalen op eenvoudige afgifte van betalingsmandaten door hem geteekend en tegengeteekend door den aangestelden rechter, de betalingsmandaten op naam van den eischer of aan drager gesteld zijnde.

Zegt dat het tegenwoordige bevelschrift zal uitvoerbaar zijn op de minuut bij voorraad.

NOTA. — Dit vonnis is merkwaardig omdat het zeer duidelijk vaststelt welke het rechtelijk karakter is van het uitbetalingsmandaat, dat door den curator geteekend en den aangestelden rechter tegengeteekend is.

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN ANTWERPEN

3e KAMER — 17 FEBRUARI 1932

Rechter: M. Bartholomeeusen
Pl.: Mr J. R. De Smedt en Mr A. Van Rompaye

BESLAG ONDER DERDEN — ONBEVOEGDHEID VAN DEN HANDELSRECHTER — NIETIGHEID.

De Voorzitter der Handelsrechtbank is onbevoegd om machtiging te verlenen tot het leggen van een beslag onder derden. Dergelijke machtiging kan enkel toegestaan worden door den Voorzitter der Burgerlijke rechtbank.

Het beslag onder derden gelegd krachtens machtiging verleend door den Voorzitter der Rechtbank van Koophandel is nietig.

Q. Orlando t/ F. D'Hondt

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Gezien de stukken des gedings;

Aangezien het arrest beslag, ten verzoeken van aanlegger Quagliardi Orlando ten laste van verweerder Wwe D'Hondt-Clauw en kinderen, beteekend bij exploit van deurwaarder Mertens te Antwerpen van 5 November 1930, in handen van Adriaan De Vries-Clauw gelegd en waarvan aanlegger de geldigheid vraagt, gelegd was ingevolge een bevel van den Heer

Voorzitter der Koophandelsrechtbank te Antwerpen van 24 Oktober 1930;

Aangezien deze Magistraat niet bevoegd was om zulke machtiging te geven, welke slechts kan toegestaan worden door den Heer Voorzitter eener Burgerlijke Rechtbank;

Aangezien dat wanneer artikel 558 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, wanneer er geen titel is, aan den rechter der woonplaats van den schuldenaar of van den derde beslagene het recht toekent een arrest beslag toe te staan, het zooals altijd den burgerlijken rechter, rechter van het gemeen recht, beuidt;

Aangezien tweedens de rechten van den handelsrechter geregeld worden in titel XXV, boek II, waarvan artikel 558 geen deel maakt;

Aangezien ten derde, wanneer gemeld wetboek elders, zooals in artikel 533 van den handelrechter wil spreken, zij hem door zijne hoedanigheid aanduidt;

Aangezien eindelijk de voorbereidende besprekingen van gemeld wetboek en in het bijzonder de uitzetting der beweegredenen deze uitlegging van artikel 558 bevestigen (Locré T. X bl. 183, n° 3 en 4 — arrest Brussel, 20 Juni 1911, Pand. Pér. 1912 n° 309, en arrest Brussel, 23 December 1911, Pand. Pér. 1912, n° 1931);

Aangezien bijgevolg het gelegde arrestbeslag nietig is;

Om deze redenen:

De Rechtbank,

Gehoord in zijn eensluidend advies in openbare zitting gegeven, den heer Verreydt, Substituut van den Heer Prokureur des Konings, alle andere besluiten verwerpende;

Geeft akte aan verweerder dat zij het geding op meer dan 5.000 frank raamt;

Verklaart ongeldig het arrestbeslag gelegd bij exploit van deurwaarder Charles Mertens te Antwerpen van 5 November 1930, ten verzoeken van aanlegger en ten laste van verweerder;

Wijst diensvolgens aanlegger af van zijnen eisch en veroordeelt hem tot de kosten.

Zie nota onder arrest Brussel, 23 December 1911. Pas. 1912. II. 111.

Wetgeving

WETSONTWERP
op de verwerving, het verlies en de herkrijging van de nationaliteit

VERSLAG
Namens de Commissie (1) uitgebracht
door den heer KOELMAN

Mevrouw, Mijne Heeren,

Zooals de Memorie van Toelichting het zegt, streeft het wetsontwerp er naar sommige leemten in onze wetten betreffende het inboorling-schap aan te vullen. Het is voornamelijk noodig strengere voorwaarden op te leggen bij de verleen van het burgerschap. Sedert den oorlog, steeg het getal der aanvragen tot het bekomen van burgerschap, in aanzienlijke mate. Dikwijls hebben de candidaten bekend dat zij hunne aanvraag slechts indienden omdat zij, als vaderlandslozen, geen reispassen kunnen bekomen om in het buitenland te reizen.

De Commissie drukt dan ook den wensch uit dat de Regeering de verleen van reispassen voor buitenlanders en vaderlandslozen, die in België verblijven, zou vergemakkelijken. Deze maatregel die kan genomen worden mits in acht-neming van alle noodige waarborgen, zou het getal aanvragen tot verkrijging van burgerschap sterk doen verminderen.

Men moet ook de verzekering hebben dat diegene die het burgerschap aanvraagt, reeds werkelijk door het Belgisch midden opgeslorpt is, dank zij een langdurig verblijf in ons land. In dit opzicht, verlenen de bestaande artikelen 12 en 13 der wet van 15 Mei 1922, slechts ontoereikende waarborgen: een verblijf van tien jaren voor het Staatsburgerschap en van vijf jaren slechts voor het gewoon burgerschap is natuurlijk weinig. De Commissie is dus van gevoelen het een langduriger verblijf moet geëischt worden, zonder evenwel hierin zoo ver te gaan als het wetsontwerp.

Wij vinden, inderdaad, dat, zoo een verblijf van vijf jaar wel kort is om het vermoeden mogelijk te maken dat de buitenlander door zijn nieuw midden opgeslorpt is, het evenwel niet noodig is een verblijf te eischen dat een nage-noeg levenslangen duur zou hebben.

In feite zal men, na tien jaren, er zich volkomen rekenschap van kunnen geven of de opslorping van den vreemdeling al of niet voltrokken is. De Commissie stelt ons dus voor den termijn te bepalen: op tien jaar voor de verkrijging van het gewoon burgerschap en op vijftien jaar voor het Staatsburgerschap, in plaats van vijftien jaar voor het gewoon burgerschap en twintig jaar voor het Staatsburgerschap, zooals in het ontwerp voorzien wordt.

Deze termijn moet verminderd worden op tien en vijf jaar, in plaats van 15 en jaar, voor de personen bedoeld in de artikelen 3 en 4; er dient namelijk aangenomen dat deze gemakkelijker worden opgeslorpt, die met een Belgische vrouw huwen, zelfs als zij weduwnaar of gescheiden zijn, doch, onder voorwaarde, in dit laatste geval, dat zij afstammelingen hebben.

Moet de gewone verblijfplaats, voorzien door de artikelen 3 en 4 van bestendigen aard zijn? Tot nog toe antwoordde de rechtspraak steeds bevestigend en eischte zij dus een doorlopend verblijf. De Commissie neemt deze interpretatie aan. Zij is evenwel van gevoelen dat het verblijf in het buitenland, gedurende den oorlog, en zelfs gedurende de eerste maanden na den oorlog — zeggen tot einde 1919 of begin 1920 — niet kan beschouwd worden als eene onderbreking van het bestendig verblijf in België. De vreemdelingen die zich in dat geval bevinden, kunnen dus de jaren van verblijf, vóór en na den oorlog, bij elkander voegen wanneer zij het burgerschap aanvragen.

De Commissie heeft gemeend het vraagstuk te moeten onderzoeken van de uitwerking van de naturalisatie ten opzichte van de vreemde echtgenoot van een genaturaliseerde. Met dit vraagstuk houdt het ontwerp zich niet bezig.

Onder de wet van 1909 — zooals trouwens onder de vroegere wetgeving — had de naturalisatie van den echtgenoot van rechtswege voor gevolg dat de vrouw de hoedanigheid van Belg verwierf zonder dat deze in de mogelijkheid verkeerde de aldus verworven nationaliteit te ver-zaken.

Door zulk een bepaling, werd het beginsel van de eenheid van het gezin in al zijn scherpte toegepast.

Sedert de wet van 15 Mei 1922, daarentegen, heeft de naturalisatie van den man geen gevolg voor de vrouw. Het is de niet minder straffe toepassing van het tegenovergesteld beginsel van de persoonlijkheid der vrouw.

Indien het waar is dat het stelsel van de wet van 1909 de veroordeeling verdiende, welke er tegen uitgesproken werd door internationale Conferenties, op grond van een bijna eensluidende opvatting, toch moet men toegeven dat de oplossing welke bij de wet van 1922 aan het vraagstuk gegeven werd, niet lenig genoeg is.

Inderdaad, de wetgever van 1922 heeft blijkbaar geloofd in de onwrikbare tegenstelling van beide beginselen. Hij werd er, bijgevolg, toegebracht, het oud beginsel vlakaf te veroordeelen.

De Commissie is, daarentegen, van gevoelen dat het mogelijk is beide beginselen overeen te brengen. Te dien einde, zou het volstaan dat de vrouw van den genaturaliseerden vreemdeling in de gelegenheid zou gesteld worden de hoedanigheid van Belg bij wijze van verklaring te verwerven. Deze verklaring zou dan ter goedkeuring aan de Rechtbank voorgelegd worden.

Aan zulke bepaling, welke volkomen strookt met den algemeenen geest onzer wetgeving, zouden de volgende voordeelen vastzitten:

1° Zij doet geen afbreuk aan de zelfstandigheid van de vrouw in dezen zin, dat zij haar het burgerschap niet toekent zonder haar uitdrukkelijke medewerking en haar duidelijk uitgesproken wil;

2° Zij doet evenmin afbreuk aan het beginsel van de eenheid van het gezin en stelt de vrouw in de gelegenheid het statuut van haar echtgenoot te verwerven, zonder den omweg van de lange, kostbare en onzekere formaliteiten van de naturalisatie.

Het zal niemand ontgaan dat door de dubbele nationaliteit, de vrouw en het gezin in zeer groote verlegenheid kunnen gebracht worden;

3° Zij doet geen afbreuk aan onze nationale belangen, in dezen zin dat de goedkeuring van de verklaring welke door de vrouw van den genaturaliseerde moet afgelegd worden, afhankelijk gesteld wordt van al de regels voorzien bij de wet van 1922 en dat, inzonderheid, de geschiktheid van de aangeefster ter goedkeuring aan de Rechtbank voorgelegd wordt;

4° Zij zou de naturalisatie-aanvragen aanmerkelijk doen afnemen.

Bijgevolg stelt uw Commissie voor in het wetsontwerp een bepaling in te lassen in dezer voege:

« De volgende bepaling wordt ingelascht achter artikel 4:

« De vreemdelinge wier echtgenoot door naturalisatie Belg geworden is wordt, in denzelfden toestand van haar echtgenoot geplaatst, indien zij binnen zes maanden na de bekendmaking van de naturalisatie-akte, haar voornemen te kennen geeft van deze bepaling te genieten. Deze verklaring is onderworpen aan de formaliteiten voorzien bij artikel 10. »

Waar, van den eenen kant, bij artikelen 3 en 4 van het ontwerp het verlenen van burgerschap bemoeilijkt werd, moest, van den anderen kant, de reintegratie van de Belgen die deze hoedanigheid verloren hadden, vergemakkelijkt worden. Tot nu toe moesten zij het burgerschap aanvragen. Een zoo lange proeftijd met het oog op de asimilatie, is echter voor hen overbodig. Bij artikel 5 van het ontwerp wordt het vraagstuk op uitstekende wijze opgelost door van hen een verklaring te vorderen samen met zekere voorwaarden van verblijf. Bij artikel 6, wordt eveneens de herkrijging van de Belgische nationaliteit voor gehuwde vrouwen in zekere gevallen geregeld.

Bij artikel 9, wordt voorgesteld in de bepalingen van artikel 23 van de wet van 15 Mei 1922 de woorden « Belg door geboorte » te vervangen door « Belg door afkomst ». Deze wijziging van den tekst, welke volkomen gerechtvaardigd is, zal er toe bijdragen dat de bepalingen van artikel 23 van de wet van 15 Mei 1922, welke tot nu toe een twistpunt waren, klaarder worden.

Men heeft de uitdrukking « Belg door geboorte » uit artikel 23 willen stellen tegenover deze van « Belg door afkomst », welke gebruikt worden in verschillende andere artikelen van de wet van 15 Mei 1922.

Welnu, uit den tekst van artikel 23 en uit de rechtspraak blijkt, dat de uitdrukking « Belg door geboorte » als synoniem van « Belg door afkomst » gebruikt wordt. (Cf. arrest Hof van Beroep van Brussel van 12 Februari 1924 — Pas. 1924, II, 83). Duidelijkheidshalve, moet deze uitdrukking dus in de plaats van deze van artikel 23 geschoven worden.

Daarenboven wordt in artikel 10 van het ontwerp de bepaling « Belg door afkomst » omschreven in dezer voege:

« Voor de toepassing van deze wet is Belg door afkomst, de persoon die dien staat ouders dan door naturalisatie of door huwelijk verworven heeft. »

Bijgevolg, Belgen door afkomst zijn niet alleen degenen die deze hoedanigheid bezaten door

hun geboorte maar, inzonderheid, ook degenen die ze bij keuze verworven hebben, want zij bezaten reeds de Belgische nationaliteit in de kiem.

In de overgangsbepalingen van het ontwerp wordt voorzien dat al de naturalisatie-aanvragen, welke nog niet in-overweging genomen werden door een van beide Kamers, zullen onderworpen worden aan de bepalingen van de nieuwe wet. De Commissie is van meening dat deze tekst veel te scherp is en, trouwens, de werkzaamheden van de Commissie voor de naturalisaties zal belemmeren tot de afkondiging van de nieuwe wet. Daarom stellen wij U voor te beslissen, dat al de aanvragen ingediend vóór 31 Oktober 1931, zullen onderworpen blijven aan de bepalingen van de artikelen 12 en 13 van de wet van 15 Mei 1922.

De Commissie heeft eenparig het ontwerp aangenomen met de wijzigingen hierboven aangeduid en overgenomen in de volgende amendementen:

AMENDEMENTEN VOORGESTELD DOOR DE COMMISSIE

Een nieuwe bepaling inlanschen luidende:

Eerste artikel bis.

De volgende bepaling wordt ingelascht achter artikel 4 van de wet van 15 Mei 1922:

De vreemdelinge wier echtgenoot door naturalisatie Belg geworden is wordt, in denzelfden toestand van haar echtgenoot geplaatst, indien zij binnen zes maanden na de bekendmaking van de naturalisatie-akte, haar voornemen te kennen geeft van deze bepaling te genieten. Deze verklaring is onderworpen aan de formaliteiten voorzien bij artikel 10.

Artikel 3.

Het getal «twintig» vervangen door «vijftien». En het getal «vijftien» vervangen door «tien».

Artikel 4.

Het getal «vijftien» vervangen door «tien». En het getal «tien» vervangen door «vijf».

OVERGANGSBEPALINGEN

De overgangsbepaling n° 1 wijzigen in dezer voege:

« Voor de verzoeken om naturalisatie, die vóór 31 Oktober 1931 ingediend werden, gelden de artikelen 12 en 13 van de wet van 15 Mei 1922. »

De Verslaggever, H. MARCK. De Voorzitter, WERNER KOELMAN.

(1) De Commissie, voorgezeten door den heer Marck, bestond:

1° Uit de leden van de Commissie voor de Naturalisatie: de heeren David, Mansart, Périquet, Pierco, Pussemier, Samyn;

2° Uit de heeren door de afdelingen aangewezen: de heeren Koelman, Marck, Rubbens, Pussemier, Eekelers, Coelst.

Rechterlijk leven

RECHTERLIJKE ORDE

Bij koninklijke besluiten van 23 Februari 1932: Is, op hun verzoek, ontslag verleend:

Aan den heer Remouchamps (L.), uit zijn ambt van plaatsvervangend rechter in het vredege-recht van het kanton Ledeberg;

Zijn benoemd:

Tot vrederechter:

Van het kanton Veurne, de heer Claeys (M.-Ch.-L.), vrederechter van het kanton Dixmuide, ter vervanging van den heer Angillis, die als zoodanig aftreedt;

Van het kanton Dixmuide, de heer Depuydt (D.-G.-B.-J.), vrederechter van het kanton Rousbrugge-Haringhe, ter vervanging van den heer Claeys;

Tot griffier:

Van het vredege-recht van het kanton Oostende, de heer Vanhove (A.-J.-J.), griffier van het vredege-recht van het kanton Veurne, ter vervan-ging van den heer Vande Walle, die als zoodanig aftreedt;

Van het vredege-recht van het kanton Veurne, de heer Van Eygen (R.-P.), boventallig griffier bij de rechtbank van eersten aanleg te Veurne, ter vervanging van den heer Vanhove;

Is de heer Claeys (M.-Ch.-L.), vrederechter van het kanton Veurne, belast met de bediening van het kanton Rousbrugge-Haringhe;

Is de heer Depuydt (D.-G.-B.-J.), vrederechter van het kanton Dixmuide, belast met de bedie-ning van het kanton Nieupoort;

Is tot plaatsvervanger van den rechter in hooger beroep in huurzakken bij de rechtbank van eersten aanleg te Dendermonde benoemd, de heer Goffinet, rechter in die rechtbank.

NOTARIAAT

Bij koninklijke besluiten van 23 Februari 1932: Is, op hun verzoek, ontslag verleend:

Aan den heer Vervoort (C.), uit zijn ambt van notaris ter standplaats Antwerpen.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eere-titel van zijn ambt;

Aan den heer Delvaux (E.-A.), uit zijn ambt van notaris ter standplaats Etterbeek.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eere-titel van zijn ambt;

Zijn tot notaris benoemd:

Ter standplaats Antwerpen, de heer Reusens (J.-P.), notaris te Borsbeek, ter vervanging van wijlen den heer Snieders;

Ter standplaats Antwerpen, de heer Oyen (E.-A.), doctor in de rechten, candidaat-notaris te Borgerhout, ter vervanging van den heer Vervoort;

Ter standplaats Berchem (Antwerpen), de heer Sermon (L.-E.-M.), candidaat-notaris te Antwerpen, ter vervanging van den heer Verelst, die tot een ander ambt is beroepen;

Ter standplaats Etterbeek, de heer Moureaux (Ch.-R.-J.), advocaat, candidaat-notaris te Etterbeek, ter vervanging van den heer Delvaux;

Is de standplaats van den heer Sermon (L.-E.-M.), notaris te Berchem (Antwerpen), naar Antwerpen overgebracht.

Uitgever: Drukk. « Mercurius »

Best.: R. Van Cauteren

Korte Ridderstraat, 22, Antwerpen. — Tel.: 200.95